

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ชม
และผู้ฟังรายการ และข้อเสนอเชิงนโยบาย ปี 2557

จัดทำโดย

สภาผู้ชมและผู้ฟังรายการองค์การกระจายเสียงและ
แพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย(ส.ส.ท.)/ไทยพีบีเอส

คำนำ

รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นของผู้ชมและผู้ฟังรายการไทยพีบีเอส และข้อเสนอเชิงนโยบาย ฉบับนี้เป็นผลการรับฟังจากทั่วประเทศ โดยสรุปผลจากแบบประเมินคุณภาพรายการ จำนวน 3,003 ชุด การรับฟังระดับจังหวัด การรับฟังจากผู้ชมผู้ฟังแบบเข้มข้น การรับฟังผ่านกลุ่มประเด็นเฉพาะ การรับฟังจากภูมิภาค จำนวน 4 ภูมิภาค และความเห็นจากผู้เข้าประชุมสมัชชาเพื่อนสื่อสาธารณะระดับชาติ ซึ่งผลการรับฟังสะท้อนตรงกันว่ารายการของไทยพีบีเอสเป็นรายการคุณภาพ เป็นรายการที่ดี มีคุณค่าต่อสังคมเป็นอย่างมาก แต่อยู่ในสถานการณ์รายการดี ที่ยังมีคนดูน้อย ดังนั้นกลุ่มผู้ชม ผู้ฟังรายการ และผู้เกี่ยวข้องจึงมีข้อเสนอในการพัฒนารายการ และการพัฒนาเชิงยุทธศาสตร์สำคัญๆ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาไทยพีบีเอสให้บรรลุเป้าหมายยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในยุคของการเปลี่ยนแปลงผ่านเข้าสู่ทีวีระบบดิจิทัล ที่การต่อสู้ผ่านพื้นที่สื่อจะมีความเข้มข้นเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งรายละเอียดปรากฏในรายงานที่นำเสนอแล้ว

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
รายงานผลการรับฟัง	1
1. ความเป็นมา	1
2. กระบวนการรับฟังความคิดเห็น ปี 2557	1
3. ผลการการสำรวจคุณภาพรายการ	1
4. ข้อเสนอจากการรับฟัง	5
4.1 ข้อเสนอในการพัฒนารายการ	5
4.2 ข้อเสนอเชิงประเด็น และเวทีภูมิภาค	8
4.3 ข้อเสนอจากกลุ่มประเด็น	11
4.4 ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์	12
5. สรุป	18

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ชมและผู้ฟังรายการ

และข้อเสนอเชิงนโยบายต่อไทยพีบีเอส ปี 2557

1. ความเป็นมา

สภาผู้ชมและผู้ฟังรายการ องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย เป็นองค์กรที่เป็นตัวแทนของผู้ชมและผู้ฟังรายการในการเสนอความคิดเห็นให้เกี่ยวกับรายการและการดำเนินงานขององค์กร เป็นกลไกที่มีบทบาทสำคัญใน การพัฒนาในการให้บริการและการผลิตรายการขององค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย มีคุณภาพสอดคล้องกับประโยชน์สาธารณะ และสังคม สะท้อนความต้องการของประชาชน และมีบทบาทในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบาย และการดำเนินการของ องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย เพื่อให้สื่อต่างๆ ขององค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย ได้ตอบสนองประโยชน์และความต้องการของคนทุกกลุ่ม ได้อย่างชัดเจนและเป็นธรรม

สภาผู้ชมและผู้ฟังรายการฯ ชุดปัจจุบัน เป็นชุดที่ 3 มีวาระการทำงานระหว่างปี พ.ศ. 2556 - 2558 และเพื่อให้บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของการมีส่วนร่วม สมาชิกสภาฯ จึงร่วมกันกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์การทำงานที่ของสภาฯ ในปี 2557-2558 โดยให้ความสำคัญกับพันธกิจ 5 ประการ ดังนี้

1. พัฒนากลไกและกระบวนการรับฟังความคิดเห็นให้มีคุณภาพ
2. ส่งเสริม และสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วนในการกำหนดนโยบาย ส.ส.ท.
3. ผลักดันการพัฒนา ส.ส.ท. ให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับประโยชน์สาธารณะ และสังคม
4. พัฒนาระบบการบริหารจัดการเพื่อเอื้อต่อการดำเนินงานของสภาฯอย่างมีประสิทธิภาพ
5. พัฒนาศักยภาพและความเข้มแข็งของสภาฯ

2. กระบวนการรับฟังความคิดเห็น ปี 2557

การรับฟังความคิดเห็นในปี 2557 ดำเนินการผ่านการสำรวจเพื่อประเมินคุณภาพรายการ และการประชุมในลักษณะต่างๆ ซึ่งรายงานผลการรับฟังและข้อเสนอเชิงนโยบายในเอกสารฉบับนี้เป็นการวิเคราะห์จากสำรวจเพื่อประเมินคุณภาพรายการ จำนวน 3,003 ชุด และผลจากการรับฟังจากทั่วประเทศทั้งในระดับจังหวัด การรับฟังจากผู้ชมผู้ฟังแบบเข้มข้น การรับฟังผ่านกลุ่มประเด็นเฉพาะ การรับฟังจากภูมิภาค และความเห็นจากสมาชิกสภาเพื่อสื่อสารระดับชาติ

3. ผลการการสำรวจคุณภาพรายการ

3.1 รายการของไทยพีบีเอสมีคุณค่า มีคุณภาพสูง แต่ยังมีปัญหาด้านปริมาณผู้ติดตามชม โดยผู้เข้าร่วมเวทีการรับฟังได้สะท้อนเชิงเปรียบเทียบ ดังนี้

"รายการของไทยพีบีเอสเหมือนนยาสมุนไพรรายการของช่องอื่นเหมือนลูกกวาด"

"ไทยพีบีเอสเหมือนข้าวกลิ้ง มีประโยชน์ต่อสุขภาพ แต่ไม่อร่อย"

"คนฉลาดไม่ดูทีวี (เพราะดูแล้วทำให้ง) แต่สำหรับไทยพีบีเอสแนะนำให้ลูกดู เพราะดูแล้วฉลาดได้ความรู้ ไม่มีพิษภัย วางใจได้"

3.2 ความนิยมต่อไทยพีบีเอส

กลุ่มผู้ชมทั่วไปมีความนิยมต่อไทยพีบีเอสในลำดับที่ 4 รองจากช่อง 3 ช่อง 7 และช่อง 9 ส่วนสาเหตุที่กลุ่มผู้ชมทั่วไปและกลุ่มอื่นๆ นิยมติดตามชมช่อง 3,7,9 นั้น เนื่องจากช่องดังกล่าวมีรายการที่สร้างความบันเทิงได้มากกว่า ซึ่งจากผลสำรวจพบว่า กลุ่มผู้ชมทั่วไปชมรายการสารบันเทิงของไทยพีบีเอสเพียงร้อยละ 1.30 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ต่ำกว่ากลุ่มรายการอื่นๆ ทั้งหมด ในขณะที่กลุ่มผู้ชมเข้มข้นติดตามชมรายการสารบันเทิงของไทยพีบีเอสถึงร้อยละ 30.16 เป็นลำดับที่ 2 รองจากรายการข่าว

ประเภทรายการ	ความถี่ช่วงเวลา (N= 861)	ร้อยละ
1) ข่าวและที่เกี่ยวข้องกับข่าว	436	50.60
2) สารประโยชน์	234	27.2
3) เด็กและเยาวชน	136	15.80
4) ครอบครัว	44	5.10
5) สารบันเทิง	11	1.30

ตารางที่ 1 ความนิยมต่อกลุ่มประเภทรายการของไทยพีบีเอสของกลุ่มผู้ชมทั่วไป

อย่างไรก็ตามความนิยมที่มีต่อกลุ่มรายการสารบันเทิงมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นในกลุ่มผู้ชมเข้มข้นตามข้อมูลในตารางที่ 2

ประเภทรายการ	ความถี่ช่วงเวลา (N=2,142)	ร้อยละ
1) ข้าว	1,140	53.23
2) สารคดี	133	6.21
3) สารประโยชน์	129	6.03
4) สารบันเทิง	646	30.16
5) เด็กและเยาวชน	94	4.39

ตารางที่ 2 ความนิยมต่อกลุ่มประเภทรายการของไทยพีบีเอสของกลุ่มผู้ชมเข้มข้น

3.3 ความนิยมต่อรายการ

ความนิยมต่อรายการมีความแตกต่างกันตามกลุ่มวัย และพฤติกรรมการชม โดยกลุ่มผู้ชมเข้มข้น และผู้ชมทั่วไปต่างชอบรายการข่าว ท่องโลกกว้าง เป็นลำดับต้นๆ ส่วนรายการอื่นมีลำดับความนิยมที่แตกต่างกันตามตารางที่ 3

รายการ	กลุ่มผู้ชมทั่วไป		รายการ	กลุ่มผู้ชมเข้มข้น	
	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ
1) ไม่ระบุรายการ	320	37.20	1) ไม่ระบุรายการ	676	31.60
2) ท่องโลกกว้าง	78	9.10	2) ข้าว	395	18.40
3) ข้าว	72	8.40	3) สารคดีท่องเที่ยว	216	10.10
4) English Breakfast	62	7.20	4) เปิดปม	111	5.20
5) ทิวใจเหนือ	32	3.70	5) สถานีประชาชน	106	4.90
6) ที่นี่ไทยพีบีเอส	31	3.60	6) กินอยู่คือ	60	2.80
7) สถานีประชาชน	28	3.30	7) ชีวิตจริงยิ่งกว่าละคร	48	2.20
8) ข่าวชายแดนใต้	27	3.10	8) ภัตตาาคารบ้านทุ่ง	38	1.80
9) โฮมรูม/เสียงให้รู้เรื่อง	23	2.70	9) Food work	37	1.70
10) เปิดปม	22	2.60	10) หม้อข้าว หม้อแกง	29	1.40

ตารางที่ 3 ความนิยมที่มีรายการของไทยพีบีเอสในกลุ่มผู้ชมทั่วไปและผู้ชมเข้มข้น

3.4 คุณภาพรายการของไทยพีบีเอสในแต่ละด้านอยู่ในระดับมากโดยเฉพาะด้านคุณค่าและประโยชน์ทางการศึกษา การให้ความรู้ และการเป็นรายการที่เหมาะสมแก่เด็ก ครอบครัว และเยาวชน ตามตารางที่ 4

ประเด็นคุณภาพ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D	ความหมาย
1. ด้านคุณภาพ				
1) ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง แม่นยำ ตรงไปตรงมา	2142	4.3063	.71453	มาก

ประเด็นคุณภาพ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D	ความหมาย
2) ปริมาณข้อมูลมีความสมดุล เหมาะสมกับเวลา	2142	4.1083	.76375	มาก
3) เนื้อหามีความน่าเชื่อถือ	2142	4.2750	.71451	มาก
4) ใช้ภาษาได้เหมาะสมกับเนื้อหา	2142	4.2722	.70837	มาก
5) บอกเล่าเข้าใจได้ง่าย ชัดเจน ไม่คลุมเครือ	2142	4.3235	1.11354	มาก
2. ด้านสุนทรียศาสตร์/ความงาม				
1) ภาพรวมสามารถผลิตและทำออกมาได้ดี	2142	4.2297	.68171	มาก
2) เนื้อหาเหมาะสมกับเหตุการณ์/ทันสมัย	2142	4.2549	.71705	มาก
3) มีเนื้อเรื่อง/ฉากหลังที่สวยงาม	2142	4.1387	1.16620	มาก
4) มีบทสนทนา/สัมภาษณ์ดี	2142	4.1914	.72955	มาก
5) มีผู้แสดง/เจ้าของเรื่อง ดึงดูดใจ	2142	4.1443	.75314	มาก
3. ด้านอารมณ์-ความรู้สึก				
1) ดึงความสนใจฉันได้จนจบ	2142	4.2087	.77312	มาก
2) สร้างความทรงจำแก่ฉันได้ดี	2142	4.1293	.75523	มาก
3) เหมาะสมกับช่องนี้เวลานี้มาก	2142	4.1116	.80874	มาก
4) คุ่มค่าแก่เวลาที่ฉันได้ดู	2142	4.2003	.76564	มาก
5) ทำให้ฉันชอบ	2142	4.1928	.77423	มาก

ประเด็นคุณภาพ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D	ความหมาย
4. ด้านการศึกษา-การเรียนรู้				
1) ทำให้ได้เรียนรู้สิ่งที่น่าสนใจ	2142	4.3791	1.09309	มาก
2) ทำให้ได้ความคิด	2142	4.3063	.67348	มาก
3) ไม่มีสิ่งใดที่เป็นต้องห้าม/อันตราย	2142	4.2115	.74465	มาก
4) ได้สร้างความอยากรู้อยากเห็นในแบบที่ต้องการ	2142	4.2171	.73291	มาก
5) ให้สิ่งที่ฉันไม่เคยได้ยิน/ได้เห็นมาก่อน	2142	4.2675	.74482	มาก
5. การวัดด้านผลกระทบเชิงสังคม				
1) ฉันจะบอกให้คนรอบข้างฉันดู	2142	4.2624	.72409	มาก
2) สามารถดูได้ทั้งครอบครัว	2142	4.3417	.71673	มาก
3) ช่วยให้ฉันเข้าใจสังคมและความจริงมากขึ้น	2142	4.3077	.71360	มาก
4) ทำให้ฉันอยากมีส่วนร่วมรับรู้ต่อไปว่าอะไรเกิดขึ้น	2142	4.2577	.73853	มาก

ประเด็นคุณภาพ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D	ความหมาย
5) แยกรับเชิญ/แหล่งข่าวได้รับความเคารพนับถือและให้ความสำคัญ	2142	4.1699	.75985	มาก
6. ด้านยุทธศาสตร์				
1) เป็นประโยชน์ต่อสังคม และสาธารณะ	2142	4.4552	.66162	มาก
2) ทำให้ผู้ชมเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ	2142	4.3231	.73176	มาก
3) สร้างแรงบันดาลใจและจินตนาการ	2142	4.2880	.73011	มาก
4) ให้ความหลากหลายและสร้างความสมานฉันท์ในสังคม	2142	4.2330	.77283	มาก
5) ทำให้เข้าใจชุมชน สังคม และโลกมากขึ้น	2142	4.3128	.73621	มาก
7. ภาพรวมคุณภาพรายการ				
1) คุณภาพโดยรวมของรายการอยู่ในระดับ	2142	4.3866	.65121	มาก

ตารางที่ 4 แสดงระดับความพึงพอใจต่อคุณภาพรายการของไทยพีบีเอส

3.5 ไทยพีบีเอสยังมีปัญหาด้านภาพลักษณ์ เพราะถึงแม้ส่วนใหญ่จะรับรู้ว่ายไทยพีบีเอสจะเป็นสื่อสาธารณะ ประชาชนเป็นเจ้าของ และดำเนินการเพื่อประโยชน์ส่วนรวม แต่จากการสำรวจพบว่ากลุ่มผู้ชมทั่วไปถึงร้อยละ 55.60 คิดว่ายไทยพีบีเอสเป็นสื่อขององค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) ตามข้อมูลในตารางที่ 5

ความคิดเห็น	ความถี่ช่วงเวลา	ร้อยละ
1) ท่านคิดว่าไทยพีบีเอสดำเนินงานแบบใด(N= 861)		
- เพื่อบริการสาธารณะ	616	71.50
- เพื่อบริการธุรกิจ	26	3.00
- เพื่อบริการชุมชน	219	25.50
2) ท่านคิดว่าไทยพีบีเอสมีรายได้หลักเพื่อดำเนินงานจากแหล่งใด		
- ทูตเอกชน/บริษัท	192	22.30
- พรรคการเมือง/นักการเมือง	76	8.80
- ภาษีสรรพสามิต	593	68.90
3) ใครคือเจ้าของไทยพีบีเอส		
- รัฐบาล	122	14.20
- บริษัทเอกชน	107	12.40
- ประชาชน	632	73.40

ความคิดเห็น	ความถี่ช่วงเวลา	ร้อยละ
4) ไทยพีบีเอสเป็นหน่วยงานแบบใด		
- ข้าราชการ	87	10.10
- เจ้าหน้าที่รัฐ	295	34.30
- NGO	479	55.60
5) ผู้บริหารไทยพีบีเอสมาจากวิธีใด		
- รัฐบาลแต่งตั้ง	151	17.50
- สรรหาโดยภาคประชาชน	589	68.40
- เลือกจากกรรมการผู้ถือหุ้น	121	14.10
6) เป้าหมายของไทยพีบีเอส ทำเพื่ออะไร		
- ประโยชน์เพื่อส่วนรวม	763	88.60
- เพื่อแสวงหากำไร	35	4.10
- เพื่อประชาสัมพันธ์หน่วยงานของรัฐ	63	7.30

ตารางที่ 5 ภาพลักษณ์ และการรับรู้ ความเข้าใจต่อไทยพีบีเอสของกลุ่มผู้ชมทั่วไป

3.6 การรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอของสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการในปีที่ผ่านมา มาเห็นว่ามีคุณภาพ และส่วนใหญ่ได้นำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงรายการและพัฒนาการดำเนินงานของไทยพีบีเอส แต่ความสามารถในการเปลี่ยนแปลงสังคมยังไม่ปรากฏผลเป็นรูปธรรมในระดับที่น่าพอใจ

4. ข้อเสนอจากการรับฟัง

4.1 ข้อเสนอในการพัฒนารายการ

ก. กลุ่มรายการข่าว

1) กลุ่มรายการข่าว ควรเน้นด้านการสืบสวน สอบสวน เพิ่มเวลาให้มากขึ้น และควรนำเสนอข่าวให้ทันเหตุการณ์ รวดเร็ว

2) ควรเสนอให้รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ แต่การรายงานข่าวช่วงขยายผลต้องตรวจสอบข้อมูลให้ถูกต้องน่าเชื่อถือ มีงานวิจัยรองรับ(บางกรณี) และมีสารประโยชน์

3) ควรสร้างแหล่งข่าวจากพื้นที่ชุมชนให้มากขึ้น ตัวอย่างการสร้างนักข่าวพลเมืองให้มากขึ้น และครอบคลุมพื้นที่ ประเด็นและเพิ่มสัดส่วนของนักข่าวพลเมืองในกลุ่มภาคประชาชน และต้องพัฒนาให้นักข่าวพลเมืองให้มีความสามารถรายงานข่าวจากพื้นที่ได้

4) เพิ่มช่วง “สัปดาห์ข่าว” ให้น่าสนใจ เจาะลึก นำเสนอล่วงหน้าเพื่อสร้างความสนใจและดึงดูดให้น่าติดตามชม

5) ข่าวที่มีความอ่อนไหวต่อสังคม เช่นกรณีสถานการณ์ชายแดนใต้ควรเน้นที่การตรวจสอบหาข้อเท็จจริงมากกว่าการเน้นการรายงานข่าวบ่อยครั้ง และการนำเสนอควรเป็นกลาง นำเสนอทั้งสองด้าน โดยเฉพาะข่าวดี ๆ ที่ยังมีอีกมากในสังคม

6) เพิ่มพื้นที่ เวลา ให้กับภาคประชาชน เช่น นักข่าวพลเมือง ผู้ผลิตอิสระ ให้คนในพื้นที่ได้มีโอกาสในการนำเสนอประเด็นของตนเอง

7) ให้มีศูนย์รับแจ้งข่าว 24 ชั่วโมง

8) ให้มีการนำเสนอข่าวภูมิภาคให้มากขึ้น ทั้งด้านการเมืองท้องถิ่น เศรษฐกิจ และขยายช่วงออกอากาศของสถานีภูมิภาคให้มากขึ้น

ข. กลุ่มรายการเด็กและเยาวชน

1) ผลิตรายการปลูกฝังความดี รายการส่งเสริมพัฒนาทักษะเยาวชน เช่น รายการแนะนำการเรียน อาชีพ รายการเพศศึกษา รายการทักษะชีวิต รายการเกี่ยวกับการรักสวยรักงาม อย่างถูกวิธีและปลอดภัย เป็นต้น

2) เพิ่มรายการกลุ่มเยาวชนอายุระหว่าง 18- 25 ปี

3) เพิ่มพื้นที่ให้เด็ก เยาวชนได้นำเสนอผลงานของตนเอง เช่น หนังสั้น และเปิดโอกาสให้เด็กเยาวชน หลากหลายกลุ่มได้มีส่วนร่วมในการดำเนินรายการ

ค. กลุ่มรายการครอบครัว

1) นำเสนอความหลากหลาย เช่นครอบครัวหลากหลายทางเพศ ครอบครัวเชิงเดี่ยว ครอบครัวต่างศาสนา ในมิติความสัมพันธ์ที่เปลี่ยนไปตามยุคสมัย เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน และต้องตอบโจทย์ครอบครัวได้หลากหลาย

2) เนื้อหาให้เชื่อมโยงครอบครัวกับมิติด้านสุขภาพ กฎหมาย นโยบายสาธารณะ สังคมโลก และความหลากหลายทางศาสนา

3) รูปแบบการนำเสนอไม่ฟุ่มเฟือย นำเสนอด้านบวกของชีวิต และด้านความเข้มแข็งของครอบครัว

4) เพิ่มรายการสั้นๆ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ศาสนาที่ใช้เป็นแนวในการเป็นสุขในครอบครัว ในช่วงเช้าก่อนข่าว หรือหลังข่าวต้นชั่วโมง

ง. กลุ่มรายการสารประโยชน์/สารคดี

1) ควรนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม เนื้อหาเกี่ยวกับวิถีชีวิตวัฒนธรรมพี่น้องที่อยู่ตามชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้านเพิ่มขึ้น

2) รายการ “Sci &Tech” ควรระวัง การนำเสนอเนื้อหาด้านเทคโนโลยีใหม่ๆ เพราะอาจส่งผลในทางโฆษณาแฝง

3) ควรปรับช่วงเวลาออกอากาศ เพราะรายการสารคดีที่ดีๆ ไม่ตึกเกินไป และนำรายการมาออกช่วงกลางวันของวันเสาร์-อาทิตย์ ให้มากขึ้น

4) เพิ่มรายการเกี่ยวกับวิถีพอเพียง ความเป็นอยู่ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงให้มากขึ้น

5) ให้มีรายการสารคดีเกี่ยวกับเรื่อง “พลังงานไทย” ที่หลากหลาย เช่นพลังงานทางเลือก พลังงานทดแทน รวมถึงพลังงานก๊าซ น้ำมัน โดยนำเสนอให้หลากหลายมิติ

6) ให้มีสารคดีที่เกี่ยวกับ “ผลกระทบของการเปิดประชาคมอาเซียน” เช่นการเคลื่อนย้ายแรงงาน เรื่องการเปิดเสรีสินค้าอื่นๆ

จ. กลุ่มรายการสารบันเทิง

1) เพิ่มความดึงดูดใจของรายการด้วยการสร้างความแตกต่าง และมีจุดเด่น รวมทั้งทำการปรับปรุงทั้งทางด้านเทคนิค เนื้อหา และทบทวนรูปแบบในการนำเสนอรายการบันเทิงเนื่องจากพบว่าในยุคแรกๆ รายการบันเทิงของไทยพีบีเอสมีความน่าสนใจกว่าปัจจุบัน

2) ควรประชาสัมพันธ์รายการผ่านสื่ออื่น ๆ ด้วย โดยเฉพาะในต่างจังหวัดที่ไม่ค่อยได้รับข้อมูล เช่น คัทเอาต์ โปสเตอร์ วิทยุชุมชน อื่นๆ (มีละครดีๆ แต่มีคนรู้น้อยมาก)

3) เพิ่มรายการประเภทละคร สารคดีที่เกี่ยวกับ อัตชีวประวัติของบุคคลสำคัญ ส่วนละครเชิงประวัติศาสตร์ควรเน้นความหลากหลาย ครอบคลุมเรื่องราวของทุกชนชั้น

4) รายการเกี่ยวกับดนตรี ควรมีการนำเสนอดนตรีพื้นบ้านในแต่ละภูมิภาคด้วย

5) เพิ่มซีรีส์ละครที่เป็นอัตลักษณ์ของไทยพีบีเอส เช่น การเน้นสารประโยชน์ และคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมทั้งด้านบวก และด้านลบ

4.2 ข้อเสนอเชิงประเด็น และเวทีภูมิภาค

เวทีภูมิภาคจัดขึ้นใน 4 ภาคหลักของประเทศ โดยเนื้อหาการประชุมจะเน้นการพูดคุยเชิงประเด็นปัญหาของแต่ละภาค ซึ่งมีข้อเสนอ ดังนี้

ประเด็น	ข้อเสนอ
<p>การศึกษาและการเตรียมตัวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดจุดยืนของไทยพีบีเอสในการเป็นสื่อเพื่อพัฒนา ยกระดับคุณภาพการศึกษาของชาติ โดยจัดรายการ เนื้อหา สารระ ที่ให้ความรู้ ความเข้าใจ และมีทัศนคติที่ถูกต้องในการพัฒนา”คน” ของไทย ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1.1 รายการเสริมสร้างทัศนคติ และทักษะให้พ่อ-แม่ ทำหน้าที่เป็น “ครูคนแรก ของลูก” ได้อย่างถูกต้อง 1.2 รายการชี้ช่องทางเลือกทางการศึกษา 1.3 จัดระบบการเผยแพร่ให้สื่อรายการของไทยพีบีเอส เข้าสู่การเรียนรู้ในโรงเรียน 2. เปิดโอกาสให้เด็ก เยาวชนที่ด้อยโอกาสเข้าร่วมรายการ หรือค้นรายการแนะนำเรื่องราวเกี่ยวกับอาเซียน 3. ให้ความรู้เจาะลึกเรื่องอาเซียน โดยเฉพาะด้านพฤติกรรมทางสังคม พื้นฐานจิตใจของคนในอาเซียน ทัศนคติของคนในอาเซียนที่มีต่อคนไทย 4. จัดกิจกรรมสนับสนุนให้โรงเรียนต่างๆ ตั้งชุมนุมสื่อไทยพีบีเอส ชุมชนนักข่าวพลเมือง ฯลฯ 5. เป็นพื้นที่กลาง ในการพัฒนานโยบายการศึกษาของชาติและชุมชน เป็นพื้นที่เปิดในการแลกเปลี่ยนสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อบุคคล ชุมชน สังคม และประเทศชาติ 6. ผลิตรายการให้เด็กรู้จักตนเอง และเพื่อเป็นพื้นฐานของการเรียนต่อ หรือประกอบอาชีพในประเทศอาเซียน และนำเสนอทางเลือกในการศึกษาของเด็ก 7. เสนอรายการที่สะท้อนปัญหาการศึกษาของไทย รายการยกระดับศักยภาพของครู ระบบและกระบวนการเรียนรู้เชิงเปรียบเทียบชาติอื่นๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน 8. พัฒนาละคร หรือรายการเพื่อเด็ก (ที่อาจกระทำผิดพลาด) ได้เห็นโอกาส เห็นตัวอย่าง ทางเลือกทางรอด และสร้างแรงบันดาลใจในการฝ่าวิกฤติของสังคม 9. เป็นแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ของเด็ก ครู และชุมชน เป็นกลไกกลางในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ ทำการอบรมให้ผู้เรียนและครูได้ โดยกำหนดประเด็นในการอบรมไว้ชัดเจน และรับสมัครผู้เรียนผู้สอนที่สนใจมาสร้างหลักสูตรร่วมกัน

ประเด็น	ข้อเสนอ
	<ol style="list-style-type: none"> 10. ไทยพีบีเอสควรพัฒนาการทำงานแบบหลังจอเรื่องการออกแบบหลักสูตรที่สอดคล้องกับสถานการณ์ในแต่ละพื้นที่ เป็นการเสริมพลังครู โดยดึงเครือข่ายของสมาชิกสภาผู้ชมและผู้ฟังไปร่วมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ร่วมกันกับทางสถานี ซึ่งจะทำให้หลักสูตรท้องถิ่นร้อยละ 30 เกิดขึ้นได้จริง 11. ไทยพีบีเอสควรนำเสนอภาพชั้นเรียนในอุดมคติ เช่น โรงเรียนที่ปฏิรูปการเรียนการสอนทั้งของครูและนักเรียน หรือค้นหาโรงเรียนที่สามารถออกแบบหลักสูตรการเรียนการสอนได้อย่างอิสระ 12. ควรมีรายการภาษาอังกฤษอยู่ในทุกช่วงรายการของทางสถานี 13. ทำรายการเชิงเปรียบเทียบระหว่างในระบบกับการศึกษาทางเลือก เพื่อให้ความแตกต่างในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียน ในรูปแบบรายการที่เข้าใจง่ายเหมาะกับคนทุกช่วงวัย 14. นำเสนอตัวอย่างเด็กด้อยโอกาสที่อยู่นอกระบบ และในระบบเพื่อสร้างแรงบันดาลใจแก่เด็กอื่นๆ 15. ตีแผ่การทุจริตในระบบการศึกษาไทย
การจัดการน้ำ	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีรายการเฉพาะที่เกาะติด เชื่อมโยง ลงลึกการบริหารจัดการน้ำ เกาะติดประเด็นสถานการณ์ นำเสนอข้อมูลและข้อเท็จจริงที่รอบด้าน 2. ทำข่าวเชิงสืบสวน สอบสวน ค้นหาเหตุแห่งปัญหา โดยอ้างอิงหลักกฎหมายที่ครอบคลุมรอบด้าน และสะท้อนกระบวนการตรวจสอบ และการปฏิบัติของรัฐ 3. นำเสนอสถานการณ์ปัจจุบัน เช่น คันล่อม เขื่อน ประตุระบายน้ำ งานวิชาการ และนำเสนอภาพอนาคต เพื่อสร้างการเรียนรู้กับประชาชน และเสนอทางเลือกทางออก 4. เปิดพื้นที่สาธารณะ เพื่อเป็นโอกาสให้ประชาชนได้นำเสนอท่ามกลางสถานการณ์จัดการน้ำในปัจจุบัน 5. ไทยพีบีเอส ควรมีที่ปรึกษา “กฎหมายมหาชน” และการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่มุมมองกฎหมายให้เพียงพอเพื่อพัฒนาคุณภาพรายการในประเด็นสาธารณะ 6. นำเสนอความรู้เรื่องน้ำ และการจัดการน้ำ โดยเฉพาะการจัดการน้ำในชุมชน การจัดการน้ำโดยชุมชนที่ใช้ภูมิปัญญาและการพึ่งตนเอง มากกว่าการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ 7. ให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องการจัดการน้ำในรูปแบบรายการที่หลากหลาย

ประเด็น	ข้อเสนอ
	<p>เนื้อหาเข้าใจง่าย ทั้งแบบวาไรตี้และสื่อการ์ตูน เพื่อให้ข้อมูลเข้าถึงประชาชนได้มากขึ้น</p> <p>8. นำเสนอทางออก และแนวทางในการให้ความช่วยเหลือชาวนา และเกษตรกรไทย ให้มีชีวิตรอด และไม่ขาดทุนจากการทำเกษตร</p>
<p>การต่อต้านทุจริต คอร์รัปชัน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ความรู้ ขยายความเข้าใจ/ความหมายของคำต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชัน เช่น ทุจริตเชิงนโยบาย , ผลประโยชน์ทับซ้อน , ล็อกสเป็ก , ฮั้วประมูล เป็นต้น 2. สร้างอัตลักษณ์ของผู้ดำเนินรายการ ในรายการที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการทุจริตคอร์รัปชันที่ชัดเจน 3. นำเสนอพื้นที่/กรณีตัวอย่างการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน พร้อมเสริมความรู้ประกอบข่าว เช่น การให้ความรู้ด้านกฎหมาย กรณีครอบครองยาเสพติด 4. ผลิตสโปตโฆษณา พื้นที่ตัวอย่าง / บุคคลตัวอย่าง ที่ทำงานต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน นำเสนอค้นรายการ
<p>การปฏิรูปการเมือง</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพิ่มความแหลมคมในการนำเสนอประเด็น เน้นเป็นรูปธรรมที่เข้าใจง่าย และเพิ่มรูปแบบในการนำเสนอ เช่น ละคร ซีรีส์ของกฎหมาย ฯลฯ 2. นำเสนอให้มีความชัดเจน เป็นรูปธรรมทุกภาคส่วน เช่น บุคคลต้นแบบในการปฏิรูปการเมือง
<p>การสร้างสันติภาพ ชายแดนใต้</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. สร้าง Model ใหม่เปิดมุมมองใหม่ๆ ให้กับเรื่องราวจากชายแดนใต้ เช่น ผลิตเรื่องสั้น เลียนแบบซีรีส์เกาหลี สะท้อนวิถีชีวิตมุสลิม 2. สร้างแรงบันดาลใจ สะท้อนความยุติธรรมในพื้นที่ และนำเสนอซีรีส์ จากประเทศอินโดนีเซีย และมาเลเซีย เช่น เรื่อง Ayat-Ayat Cinta , Ketika Cinta Bertasbih , การ์ตูน Upin-Ipin
<p>การปฏิรูปพลังงาน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ควรมีโต๊ะข่าวพลังงานเพื่อให้สามารถนำเสนอข้อมูล ความเคลื่อนไหวต่างๆ ได้อย่างถูกต้องอย่างต่อเนื่อง 2. นำเสนอข้อมูลข้อเท็จจริงตั้งแต่เรื่องกฎหมาย การให้สัมปทาน และการส่งออก-นำเข้าพลังงาน นำเสนอประเด็นพลังงานที่รอบด้าน จากหลายภาคส่วน เพื่อสะท้อนความจริงที่รอบด้าน 3. นำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการพลังงานเชิงเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ

ประเด็น	ข้อเสนอ
	<p>4. ควรนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับ พ.ร.บ. การปิโตรเลียม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการสัมปทานและการจัดสรรผลประโยชน์ มาสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชน และนำเสนอกฎหมายการสำรวจปิโตรเลียมฉบับที่ 21 มาเสนอผ่านสื่อที่เข้าใจง่าย</p> <p>5. นำเสนอผลกระทบในด้านต่างๆจากการขุดเจาะ สำรวจพลังงาน เช่น ด้านความมั่นคงทางอาหาร การท่องเที่ยว</p>
การจัดการภัยพิบัติ	<p>1. วางบทบาทในการเป็น “สื่อทุกช่วงภัย ทุกช่วงวัย” โดย</p> <p>1.1) ก่อนเกิดภัยเป็นการสื่อสารเพื่อเตือนภัย จัดการความเสี่ยง และความพร้อมของประชาชนในการรับภัยพิบัติ</p> <p>1.2) ระหว่างเกิดภัยเน้นการสื่อสารเพื่อการประสานงาน จัดการความช่วยเหลือ ติดตามสถานการณ์ คลายความกังวลของผู้ประสบภัย และมีระเบียบวินัยในการรับความช่วยเหลือ</p> <p>1.3) หลังเกิดภัย มีบทบาทในการระดมทุน และทรัพยากรในการฟื้นฟู เยียวยาผู้ได้รับความเสียหาย และถอดบทเรียนจากประสบการณ์ต่างๆ และเผยแพร่สิ่งดีงามที่เกิดขึ้น</p> <p>2. เพิ่มเวลาในการนำเสนอเรื่องภัยพิบัติในข่าวพยากรณ์อากาศ ซึ่งง่ายต่อการติดตามสถานการณ์</p> <p>3. พัฒนาสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมให้แก่ประชาชนในพื้นที่ในการป้องกันตัวเองจากภัยพิบัติ เช่น การประเมินภัยพิบัติ การเตรียมการรับมือกับภัยพิบัติที่กำลังจะเกิดขึ้น และการอยู่ร่วมกับภัยพิบัติได้อย่างมีสติ ซึ่งต้องมีรูปแบบในการนำเสนอครอบคลุมประชากรทุกช่วงวัย เพื่อให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลและช่วยกันกระจายต่อในชุมชน</p> <p>4. จัดรายการให้ความรู้ด้านการเยียวยาทั้งด้านสุขภาพกายและใจ</p> <p>5. ขยายข้อมูลเรื่องภัยพิบัติผ่านช่องทางการสื่อสารต่างๆ เช่น ช่องยูทูบ เฟซบุ๊ก เว็บไซต์ เป็นต้น</p> <p>6. ในการปฏิบัติช่วยเหลือผู้ประสบภัยในพื้นที่ ควรประสานหน่วยงานของภาครัฐ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) เข้ามามีบทบาทในการจัดการเรื่องภัยพิบัติในพื้นที่ร่วมกับชุมชน</p>

ประเด็น	ข้อเสนอ
ขยะอุตสาหกรรมและสิ่งแวดล้อมชุมชนเมือง	<ol style="list-style-type: none"> นำเสนออย่างเจาะลึก ติดตามสถานการณ์ขยะอุตสาหกรรมทั้งจากแหล่งกำเนิด กระบวนการจัดการ และผลกระทบที่ต่อเนื่องในพื้นที่ต่างๆ เพื่อให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกแก่ผู้ประกอบการ ข้าราชการ และประชาชนทั่วไป ติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านความคืบหน้าในการแก้ปัญหา และผลกระทบในด้านต่างๆ จัดรายการให้ความรู้ และวิธีการในการจัดการปัญหาแก่ประชาชนผู้ได้รับผลกระทบ สร้างเครือข่ายอาสาสมัครติดตาม เฝ้าระวังปัญหาขยะอุตสาหกรรม พัฒนาให้ไทยพีบีเอสเป็นห้องเรียนให้กับชุมชนที่มีลักษณะ ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - People station สถาปนาให้เป็นทีวีประชาชน - Participation สร้างการมีส่วนร่วม - Partnership สร้างเครือข่ายความร่วมมือ - Pleasure สร้างความประทับใจให้กับชุมชน

4.3 ข้อเสนอจากกลุ่มประเด็น

กลุ่มประเด็น	ข้อเสนอ
ประเด็นแรงงาน	<ol style="list-style-type: none"> นำเสนอสื่อบันทึกสร้างความเข้าใจเรื่องสิทธิและสวัสดิการแรงงาน นำเสนอความสำคัญของอาชีพต่างๆที่มีความเชื่อมโยง เกื้อกูลต่อกัน
ประเด็นส่งเสริมสถานภาพสตรีและความหลากหลายทางเพศ	<ol style="list-style-type: none"> นำเสนอสารคดีเกี่ยวกับผู้หญิงนักต่อสู้เพื่อสิทธิ ความเป็นธรรม ความเสมอภาค และผู้หญิงสู้ชีวิต เพิ่มรายการสุขภาพทางเพศ เพศภาพ และความหลากหลายทางเพศ นำเสนอรายการที่สร้างการยอมรับในความหลากหลายทางเพศ จัดพื้นที่ รายการที่สร้างความเข้าใจกลุ่มผู้มีอาชีพบริการทางเพศในมิติที่สร้างสรรค์ จัดเวลา รายการให้ผู้มีความหลากหลายทางเพศเป็นผู้ดำเนินรายการ หรือเป็นผู้ประกาศข่าว
ประเด็นครอบครัว	<ol style="list-style-type: none"> ผลิตรายการ/นำเสนอการเลี้ยงลูกอย่างสร้างสรรค์ รายการสาระสำหรับพ่อแม่วัยรุ่น นำเสนอรายการเชิงสร้างสรรค์สำหรับครอบครัวหลากหลายที่หลายทางเพศ วัย สถานภาพทางสังคม ฯลฯ

กลุ่มประเด็น	ข้อเสนอ
	3. เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงที่วีสาธารณะของคนพิการให้ครอบคลุมทุกประเภทประเภท 4. รายการช่วยเตรียมพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ
ประเด็นสุขภาพ	1. นำเสนอสารคดีเชิงข่าวประเด็นสุขภาพ 2. ให้ความรู้ ความเข้าใจในสิทธิด้านสุขภาพ การเข้าถึงบริการสุขภาพ และ คำปรึกษาพยาบาลต่างๆ

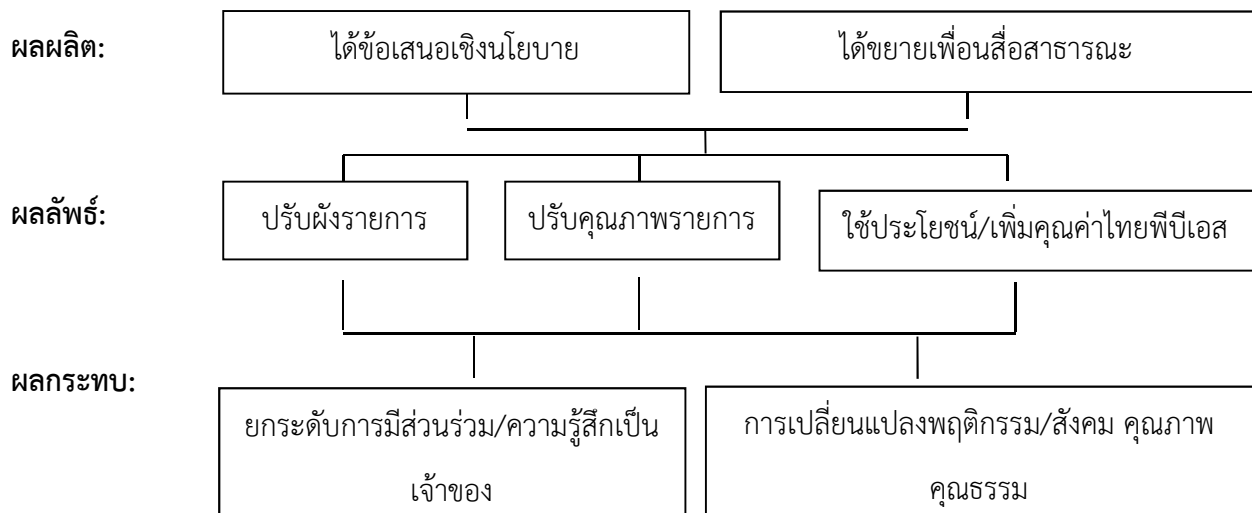
4.4 ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์

ข้อมูลการสำรวจประเมินคุณภาพรายการและความคิดเห็นของผู้เข้าประชุมในเวทีภูมิภาคสะท้อนชัดว่า รายการของไทยพีบีเอสเป็นรายการที่มีคุณภาพสูง ดี มีประโยชน์ แต่คนจำนวนมากยังไม่ติดตามชมเพราะขาด สีสัน ขาดสิ่งล่อ จูงใจให้ติดตามชม รายการของไทยพีบีเอสจึงอยู่ในสถานการณ์ที่ “รายการดี ที่มีผู้ชมน้อย” ผู้ติดตามชมส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเฉพาะที่ให้ความสำคัญของคุณค่า เห็นความสำคัญของสาระประโยชน์ และใช้ รายการของไทยพีบีเอสเป็นสื่อในการสอนบุตรหลาน ตลอดจนนำไปใช้ประโยชน์ในชั้นเรียน สภาพการ ดังกล่าวเป็นโจทย์สำคัญและเร่งด่วนที่ไทยพีบีเอสจะต้องรวมพลังทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการกำหนดกลยุทธ์ เพื่อเพิ่มจำนวนผู้ชมผู้ฟังให้ปรากฏผลเชิงประจักษ์โดยเร็ว และเพื่อให้การดำเนินงานมีผลสัมฤทธิ์เพิ่มขึ้น จึงมี ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน ดังนี้

ก. ด้านบทบาทและเป้าหมายในการดำเนินงาน

1) ไทยพีบีเอสควรเป็นสื่อกลางในการปฏิรูปสื่อในสังคมไทย และเพิ่มบทบาทในการเป็น ผู้นำการเปลี่ยนแปลงสังคม และควรเป็นองค์กรสนับสนุนเครือข่ายภาคประชาชน โดยเฉพาะปี 2558 ไทยพีบีเอสควรเป็นพื้นที่กลางเพื่อ “การปฏิรูป” ในทุกมิติด้วยการให้ความรู้ สร้างความเข้าใจเชิงลึก เปรียบเทียบ ผลดี ผลเสียของระบบ วิธีการ ทางเลือกในประเด็นต่างๆ เพื่อให้ประชาชนมีพื้นฐานที่มากพอในการตัดสินใจใน เรื่องต่างๆ

2) กำหนดเป้าหมายและกลยุทธ์ในการดำเนินงานของไทยพีบีเอสที่ให้ความสำคัญกับ ผลลัพธ์และผลกระทบเพิ่มขึ้น ตามแผนภูมิด้านล่าง

3) ขยายฐานผู้ชมผู้ฟังรายการ ด้วยกลยุทธ์ ดังนี้

3.1 ขยายจากกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์รายการ เช่น เครือข่ายครูไทยพีบีเอส โดยที่ผู้ชมกลุ่มนี้เปรียบเสมือน "ลูกค้ำประจำ" ซึ่งนอกจากสะท้อนคุณค่ารายการของไทยพีบีเอสแล้ว ยังสามารถเป็นผู้ขยายจำนวนผู้ชมผู้ฟังได้เป็นอย่างดี ผู้ชมกลุ่มนี้ต้องมีมาตรการในการรักษาไว้ และให้ติดตามชมอย่างต่อเนื่อง โดยจะต้องมีกลยุทธ์ด้านการรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของ ตั้งแต่การร่วมวางแผนการใช้ประโยชน์รายการ การสร้างสรรค์รายการ ตลอดจนกำหนดเนื้อหา และรูปแบบการผลิตที่เอื้อต่อการนำไปใช้ประโยชน์ รวมทั้งดำเนินการอื่นๆ ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่การศึกษาของชาติ เช่น

- (1) การผลิตรายการสร้างพลังอำนาจ และทางเลือกใหม่ในการจัดการศึกษาให้แก่ครู ผู้เรียน ชุมชน
- (2) การเป็นพื้นที่พัฒนาทักษะชีวิตสำหรับเด็ก และเยาวชนในการเผชิญกับปัญหาต่างๆ
- (3) การฝึกอบรม (Training) ครู ผู้เรียน ในการนำรายการของไทยพีบีเอสไปใช้ประโยชน์
- (4) การพัฒนาให้ไทยพีบีเอสเป็นแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ (Resource Center) สำหรับนักเรียน ครู และผู้ปกครอง
- (5) เชื่อมโยงกับการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (โครงการในพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว) โดยการนำเสนอรายการของไทยพีบีเอสที่เหมาะสมนำเสนอหลังจากเวลาเรียนตามปกติ (หลัง 14.00 น.) ซึ่งนอกจากเป็นการเพิ่มคุณค่าของไทยพีบีเอส และขยายฐานผู้ชมแล้ว ยังเป็นการเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษาอีกด้วย

3.2 ขยายผ่านเครือข่ายใหม่ที่มีพลัง หรือกลุ่มผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) เช่น เครือข่ายอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) เครือข่ายอาสาพัฒนาสังคม (อพม.) เครือข่ายองค์กรชุมชนของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) เครือข่ายผู้สูงอายุ ฯลฯ เครือข่ายเหล่านี้นอกจากมีสมาชิกจำนวนมากกระจายอยู่ทั่วประเทศแล้ว ยังเป็นกลุ่มที่ทำกิจกรรมใกล้ชิดกับประชาชนระดับฐานราก ซึ่งส่วนใหญ่ยังไม่ชมรายการของไทยพีบีเอส การทำกิจกรรมร่วมกับเครือข่ายดังกล่าวจึงสามารถขยายฐานผู้ชมผู้ฟังกลุ่มใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 ขยายเครือข่ายเยาวชน นิสิต นักศึกษา ผ่านกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ต่างๆ

3.4 พัฒนาสถานีวิทยุของไทยพีบีเอสให้สามารถเข้าถึงประชาชนให้มากขึ้น

4) เพิ่มจำนวนผู้ชมผู้ฟังรายการทั่วไป โดย

- 4.1 เพิ่มคุณภาพรายการให้มีพลังในการดึงดูดใจผู้ชมทั่วไป
- 4.2 จัดสิ่งเร้าสร้างแรงจูงใจในการติดตามชมรายการ โดยอาจมีของรางวัล หรือสิ่งตอบแทนอื่นที่เหมาะสม และเป็นประโยชน์แก่ผู้ติดตามชม
- 4.3 ขยายการสื่อสารผ่าน social media เพื่อการเข้าถึงกลุ่มผู้ชมมากขึ้น

- 4.4 กระจายสื่อของไทยพีบีเอสไปใช้ประโยชน์ผ่านวิทยุชุมชน ทีวีชุมชน
- 4.5 ขยายเวลาการออกอากาศตลอด 24 ชั่วโมง
- 4.6 ขยายสถานีของไทยพีบีเอสให้ครอบคลุมทุกภูมิภาค

ข. ด้านยุทธศาสตร์การดำเนินงาน

1) **เพิ่มการประชาสัมพันธ์เชิงรุกทางการตลาด** ด้วยรูปแบบ วิธีการ ช่องทางที่หลากหลาย เช่น

- 1.1 เพิ่มการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อทั่วไป และช่องทางอื่นๆ
- 1.2 ดำเนินกลยุทธ์การตลาดเพื่อสังคม และเพิ่มบทบาทในการสนับสนุนการ

ปฏิบัติการทางสังคม

- 1.3 ขยายความร่วมมือกับสื่อวิทยุ สิ่งพิมพ์ เคเบิล ท้องถิ่น
- 1.4 สร้างและพัฒนาเครือข่ายร่วมประชาสัมพันธ์สื่อท้องถิ่น เช่น สภาองค์กรชุมชน

เครือข่ายเกษตร เครือข่ายเยาวชน ธรรมมาภิบาลจังหวัด พระสงฆ์

2) **เพิ่มช่องทางในการสื่อสารระหว่างไทยพีบีเอสกับแหล่งข่าวภาคประชาชน** เช่น “สายด่วน” เพื่อเปิดช่องในการรับข่าวจากประชาชน ตลอดจนจัดช่องทางรองรับการแจ้งข่าวจากประชาชนให้สามารถติดต่อได้ตลอดเวลา

3) **สร้างความชัดเจนด้านแผนปฏิบัติการในการขยายงานใหม่ๆ** เช่นการพัฒนาทีวีภูมิภาค สื่อชุมชน วิทยุ และสื่อใหม่ของไทยพีบีเอสเพื่อใช้ประโยชน์ในการบูรณาการการขับเคลื่อนงานกับภาคีที่เกี่ยวข้อง

4) **ให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรของ ส.ส.ท.** ทั้งด้านความรู้ ทักษะ แนวคิด จิตวิญญาณ และค่านิยมในการทำหน้าที่ของสื่อสาธารณะ โดยเฉพาะการพัฒนาศักยภาพผู้สื่อข่าวในภูมิภาค ตลอดจนเพิ่มความเชี่ยวชาญแก่นักข่าวพลเมืองในการทำข่าวเฉพาะด้านและเชิงประเด็นให้มากขึ้น

ค. ด้านการมีส่วนร่วม

ยกระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการ และเพื่อนสื่อสาธารณะ และภาคีเครือข่าย โดย

1) **เพิ่มความเข้มข้นในการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน** ดังนี้

1.1 ควรใช้ความได้เปรียบของการมีเครือข่ายเพื่อนสื่อสาธารณะให้เป็นพลังในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ และเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับสื่ออื่นๆในยุคของการเข้าสู่ทีวีดิจิทัล

1.2 สนับสนุน หรือดำเนินการเพิ่มทักษะ ความรู้ในการผลิตสื่อแก่ภาคประชาชนให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์เป็นเครื่องมือในการสื่อสารผ่านหน้าจอและภายในชุมชนได้

1.3 พัฒนารฐานข้อมูล ทำทำเนียบเพื่อนสื่อสาธารณะ อาสาสมัคร และเครือข่ายของไทยพีบีเอส อย่างเป็นระบบ และมีพื้นที่ในการพบปะของเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง

1.4) พัฒนาอาสาสมัครตรวจสอบคุณภาพสื่อ (Feedbacker)

2) ยกระดับการมีส่วนร่วม และสนับสนุนบทบาทของสมาชิกสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการ โดยเฉพาะสมาชิกกลุ่มประเด็นในการร่วมกำหนดเป้าหมาย สาระ และรูปแบบรายการ ที่สามารถประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต และเอื้อประโยชน์ในการหนุนเสริมงานประจำ

อนึ่งควรพิจารณากำหนดช่วงเวลาสำหรับวาระการทำงาน และการเปลี่ยนรุ่นของสมาชิกสภาผู้ชมและผู้ฟังแต่ละรุ่นให้เหมาะสมแก่การทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในแต่ละปี เนื่องจากการสิ้นสุดวาระการทำงานของสมาชิกสภาในเดือนมิถุนายนจะบั่นทอนประสิทธิภาพการทำงานตามแผนงานที่กำหนดไว้ในแต่ละปี ดังนี้

ช่วงที่ 1 มกราคม-มีนาคม เตรียมการรับฟังและดำเนินการรับฟังเพื่อพัฒนารายการ และทำรายงานไตรมาสที่ 1

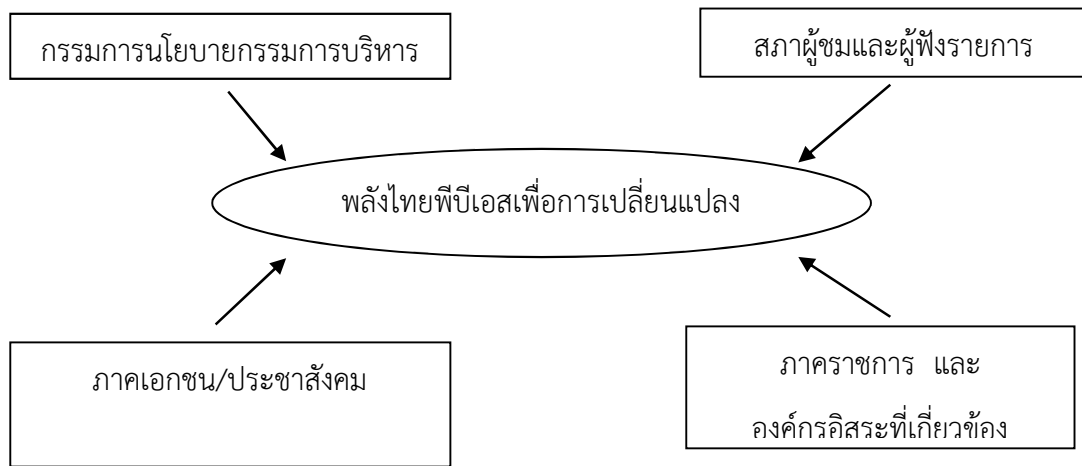
ช่วงที่ 2 เมษายน-มิถุนายน ทำการรับฟังจากผู้ชมผู้ฟังเข้มข้น เวทีประเด็น และทำรายงานไตรมาสที่ 2

ช่วงที่ 3 กรกฎาคม-กันยายน ทำการรับฟังเชิงยุทธศาสตร์ จัดสมัชชาเพื่อนสื่อสาธารณะระดับชาติ และจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเสนอต่อกรรมการนโยบายและกรรมการบริหาร

ช่วงที่ 4 ตุลาคม-ธันวาคม วางแผนการทำงานในปีต่อไป และทำจัดทำงบประมาณในการดำเนินงาน

จากแผนปฏิบัติงานข้างต้นจะชัดเจนว่าการเปลี่ยนวาระของสมาชิกสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการในเดือนมิถุนายนจะส่งผลกระทบต่อผลการรับฟัง การประชุมสมัชชาเพื่อนสื่อสาธารณะ และการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในปีนั้นๆ

3) แสวงหาความร่วมมือในการทำงาน จากหน่วยงานทั้งของรัฐ และองค์กรภาคีต่างๆ และ ควรจัดทำยุทธศาสตร์ จัดโครงสร้างและทีมรับผิดชอบในการสานพลังภาคีเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงสังคมที่ชัดเจน เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสังคมในประเด็นใดๆ ไม่อาจสำเร็จได้ด้วยการสื่อสาร นำเสนอผ่านรายการแต่เพียงอย่างเดียว โดยภาคียุทธศาสตร์ควรประกอบด้วย 3-4 ส่วน (3-4 ภา) ดังนี้

4) ควรจัดทำเอกสารรายงานผลการนำข้อเสนอที่ได้นำไปใช้ประโยชน์ และชี้แจงเหตุผลความจำเป็นในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการได้เพื่อเผยแพร่ในการประชุมสมัชชาเพื่อนสื่อสาธารณะ ที่ประชุมสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการ และผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ

5) กรรมการนโยบายและกรรมการบริหารและสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการควรมีการสัมมนา ร่วมกันเพื่อพิจารณาหาทางออกในประเด็นข้อเสนอกับที่ต้องใช้การถกแถลงประกอบการตัดสินใจในการสนองตอบ พร้อมการอธิบายในกรณีที่ข้อเสนอมองไม่เห็นด้วย

ง. ด้านยุทธศาสตร์รายการ

1) รักษาจุดยืน และคงคุณค่าของรายการ แต่เพิ่มการพัฒนารายการให้ดึงดูดใจยิ่งขึ้น เพิ่มความบันเทิง ความสนุกในละคร รายการสาระบันเทิงต่างๆ ด้วยการสร้างความแตกต่าง และมีจุดเด่น รวมทั้งทำการปรับปรุงทั้งทางด้านเทคนิค เนื้อหา และรูปแบบการนำเสนอที่ชวนให้ติดตามชม และอาจมีความจำเป็นในการผลิตรายการประเภท "สมุนไพรรักษาโรค" บ้างเพื่อเพิ่มความน่าสนใจในรายการ

2) พัฒนารายการอย่างเจาะลึก ให้ความกระจ่าง โดยเฉพาะในประเด็น และสถานการณ์ที่ สับสน มีความขัดแย้งด้านข้อมูล ไทยพีบีเอสควรให้ความชัดเจนที่เพียงพอแก่ประชาชนในการเข้าถึงความจริง ให้ผู้ชมผู้ฟังมีความเข้าใจ และสามารถตัดสินใจได้โดยง่าย เนื่องจากในปัจจุบันคนในชาติส่วนใหญ่มีความสับสน จากข้อมูลที่แตกต่าง ขัดแย้งกัน เช่น ข้อมูลด้านพลังงาน ข้อมูลโครงการพัฒนาของรัฐ เป็นต้น

3) พิจารณาเพิ่มรายการ เนื้อหา และการดำเนินรายการให้สอดคล้องกับข้อเสนอของผู้ชม และผู้ฟังรายการ กลุ่มประเด็น และข้อเสนอจากภูมิภาคต่างๆ ตามรายละเอียดในข้อ 1 (ข้อเสนอในการพัฒนา รายการ) ข้อ 2 (ข้อเสนอเชิงประเด็น และเวทีภูมิภาค) และ ข้อ 3 (ข้อเสนอจากกลุ่มประเด็น) ข้อเสนอดังกล่าว มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงเชิงยุทธศาสตร์ ตามแผนที่ยุทธศาสตร์ด้านล่าง

แผนที่ยุทธศาสตร์การดำเนินงานของไทยพีบีเอส ปี 2558-2560

เป้าหมายเชิงผลผลิต และผลลัพธ์ที่ต้องการ

1. ไทยพีบีเอสควรเป็นสื่อกลางในการปฏิรูปสื่อในสังคมไทย และเพิ่มบทบาทในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงสังคม

2. ขยายฐานผู้ชมผู้ฟังรายการ

3. เพิ่มจำนวนผู้ชมผู้ฟังรายการทั่วไป

การพัฒนารายการ

1. รักษาคุณภาพและการพัฒนารายการให้ดึงดูดใจยิ่งขึ้น
2. ดำเนินรายการในประเด็นที่มีความขัดแย้งอย่างเจาะลึก ให้ความกระจ่างที่เพียงพอต่อการตัดสินใจของผู้ชม
3. เพิ่มรายการ เนื้อหา และการดำเนินรายการให้สอดคล้องกับข้อเสนอของผู้ชมและผู้ฟังรายการกลุ่มประเด็น และข้อเสนอจากภูมิภาค

การพัฒนาการมีส่วนร่วม

1. เพิ่มช่องทางในการสื่อสารระหว่างไทยพีบีเอสกับแหล่งข่าวภาคประชาชน
2. เพิ่มความเข้มข้นในการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน
3. ยกระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการ
4. สัมมนาความร่วมมือระหว่างกรรมการนโยบาย กรรมการบริหาร และสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการ
5. แสวงหาความร่วมมือในการทำงาน จากหน่วยงานทั้งของรัฐ และองค์กรภาคีต่างๆ
6. จัดทำเอกสารรายงานผล และชี้แจงผ่านรายการถึงการนำข้อเสนอเชิงนโยบายไปใช้ประโยชน์

พัฒนาระบบการบริหารจัดการ

1. กำหนดเป้าหมายและกลยุทธ์ในการดำเนินงานของไทยพีบีเอสที่ให้ความสำคัญกับผลลัพธ์และผลกระทบ
2. เพิ่มการประชาสัมพันธ์เชิงรุกทางการตลาด
3. สร้างความชัดเจนด้านแผนปฏิบัติการในการขยายงานใหม่ๆ
4. ให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรของ ส.ส.ท. โดยเฉพาะด้านแนวคิดและค่านิยมในการเป็นสื่อสาธารณะ

5. สรุป

ไทยพีบีเอสเป็นสื่อที่ดี มีคุณภาพสูง เป็นสื่อที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นสื่อที่มีคุณภาพ และมีคุณค่า เป็นทีวีที่ดีมากที่สุด จึงเป็นสื่อที่เป็นความหวังของสังคมโดยเฉพาะกลุ่มเยาวชน ครอบครัว กลุ่มการศึกษา และภาคประชาสังคมต่างๆ แต่สิ่งที่ผู้เข้าร่วมเวทีรับฟังต้องการคือการสร้างโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริง เป็นสื่อสาธารณะที่ทำหน้าที่สื่อเพื่อการขับเคลื่อนสังคม ปลุกพลังของความเป็นท้องถิ่น พัฒนาช่องทางในการเข้าถึงของประชาชนที่สะดวกขึ้น เช่น ทีวีภูมิภาค ทีวีชุมชน นักข่าวพลเมือง เป็นต้น ผู้ชมและผู้ฟังรายการคาดหวังให้ไทยพีบีเอสเป็นสถาบันสื่อเพื่อการพัฒนา สร้างการเปลี่ยนแปลงสังคม ชุมชน และประเทศไทย

อย่างไรก็ตามไทยพีบีเอสยังได้รับความนิยมน้อยกว่าช่อง 3,7,9 และยังมีจำนวนผู้ติดตามชมในสัดส่วนที่ต่ำเมื่อคำนวณจากฐานประชากรโดยรวมของประเทศ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการการพัฒนารายการให้น่าติดตามชม โดยเฉพาะรายการสาระบันเทิง การสร้างแรงจูงใจผู้ชมด้วยกลวิธีต่างๆ การเพิ่มการประชาสัมพันธ์และดำเนินกลยุทธ์การตลาดเพื่อสังคม การเพิ่มคุณค่าของรายการด้วยการมีส่วนร่วมของภาคีผู้ใช้ประโยชน์รายการ ตลอดจนเสริมศักยภาพบุคลากร สมาชิกสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการ และกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์รายการ รวมทั้งเร่งสานพลังภาคียุทธศาสตร์ต่างๆ การขยายฐานผู้ชมผู้ฟังผ่านเครือข่ายต่างๆ ทั้งเครือข่ายที่มีอยู่เดิม เครือข่ายผู้นำการเปลี่ยนแปลง และเครือข่ายคนรุ่นใหม่เพื่อการขับเคลื่อนไทยพีบีเอสสู่การเป็นสถาบันที่ได้รับความเชื่อถือของสังคมอย่างยั่งยืน